

Informasjonsmøte Fremtidsfullmakt

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

08.01.2020

Vi skal informere om:

- Hva er en fremtidsfullmakt?
- Hvem kan skrive/opprette en fremtidsfullmakt?
- Hvordan skrives/opprettes en fremtidsfullmakt?
- Hvordan og når kan en fremtidsfullmakt tas i bruk?

Tidslinje på livet

Vergemål

- Hva er et vergemål?
- Hva innebærer det å ha verge?
- Hva kan vergen bistå med?
- Fylkesmannens rolle

Fremtidsfullmakt og vergemål – hva er forskjellen?

Vergemål:

Aktuelt når en person på grunn av sykdomstilstand har behov for bistand til ivaretagelse av sine interesser.

Fylkesmannen beslutter hvem som skal være verge, og hva vergens oppgaver/mandat skal være. Vergen plikter å få Fylkesmannens godkjenning til blant annet salg av fast eiendom, gaver, forskudd på arv, stifte gjeld, selge løsøre. Vergen plikter å levere årlig regnskap og er under tilsyn av Fylkesmannen. Tilsyn og revisjon.

Fremtidsfullmakt:

Privatrettslig alternativ til vergemål

Kan gi økt grad av selvbestemmelse hvis helsen svikter, og man ikke lenger kan ivareta egne interesser. Du tar **på forhånd** stilling til hvem som skal hjelpe deg med hva. Trygghet for at ting blir tatt hånd om hvis behovet skulle oppstå. Det vil da i utgangspunktet ikke bli behov for en offentlig oppnevnt verge og innblanding fra det offentlige. I utgangspunktet ingen offentlig kontroll.

Hva er en fremtidsfullmakt?

- En fremtidsfullmakt gir deg mulighet til å bestemme hvem som skal ivareta din økonomi eller dine personlige interesser hvis du i fremtiden ikke lenger er i stand til det selv. (sinnslidelse, herunder demens, eller alvorlig svekket helbred)
- Loven åpner for at du allerede før behovet for bistand oppstår, kan utnevne en selvalgt fullmektig med et spesielt mandat, i form av en fremtidsfullmakt.
- Er ikke en «vanlig» fullmakt tilstrekkelig?

Hvem kan opprette en fremtidsfullmakt

Den som ønsker å opprette fremtidsfullmakt for seg selv (fullmaktsgiver) må ha fylt 18 år, og i tillegg ha evnen til å forstå fullmaktens betydning når den skrives.

Utfordring: Kort tid mellom når den skrives og når den trer i kraft

Hvem kan være fullmektig?

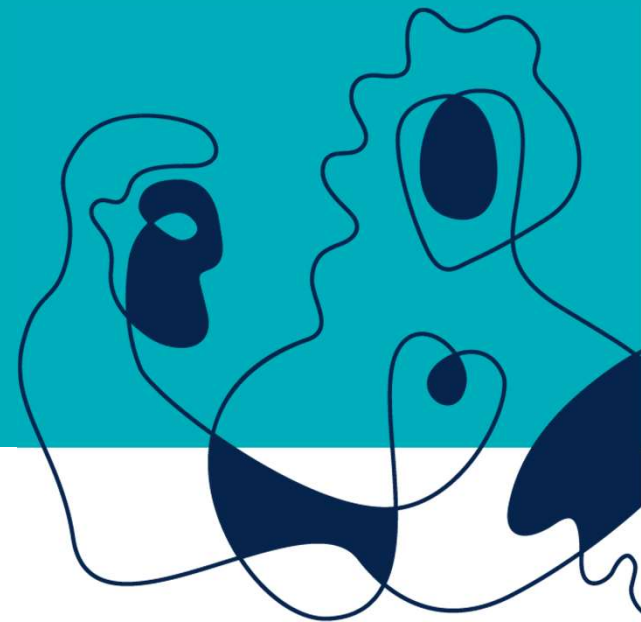
- Over 18 år
- Fullmektigen kan ikke selv ha verge
- Må være en navngitt person
- Ikke begrensning på antall fullmektiger.
- Du står fritt til å velge hvem som eventuelt skal være din fullmektig.
Viktig å velge en person du har tillit til

Spørsmål?

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

02.03.2020

Hva skal være med? – betingelser for at fremtidsfullmakten skal være gyldig opprettet

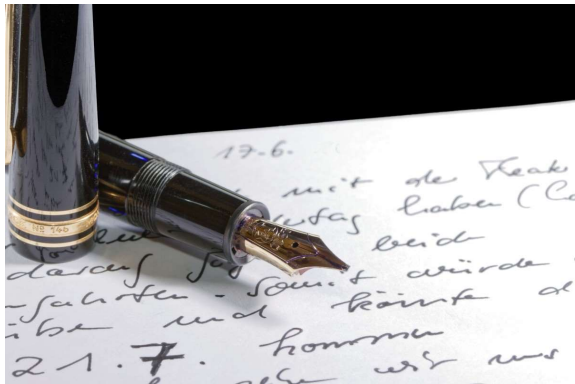
- Formkrav
- Hvorfor er det viktig?

FORMKRAV – SKRIFTLIGHET

- Fremtidsfullmakten skal være skriftlig

FORMKRAV – VITNER

- Må være to vitner som den som oppretter fullmakten har godtatt.
- Vitnene må ha fylt 18 år, vite at dokumentet skal være en fremtidsfullmakt og forstå betydningen av å underskrive.
- Vitnene **SKAL** være tilstede sammen og underskrive mens fullmaktsgiver er til stede.
- Fullmektig kan ikke være vitne. Det samme gjelder fullmektigens ektefelle, samboer, foreldre, barna og barnebarn.

FORMKRAV – VIRKNINGSTIDSPUNKT

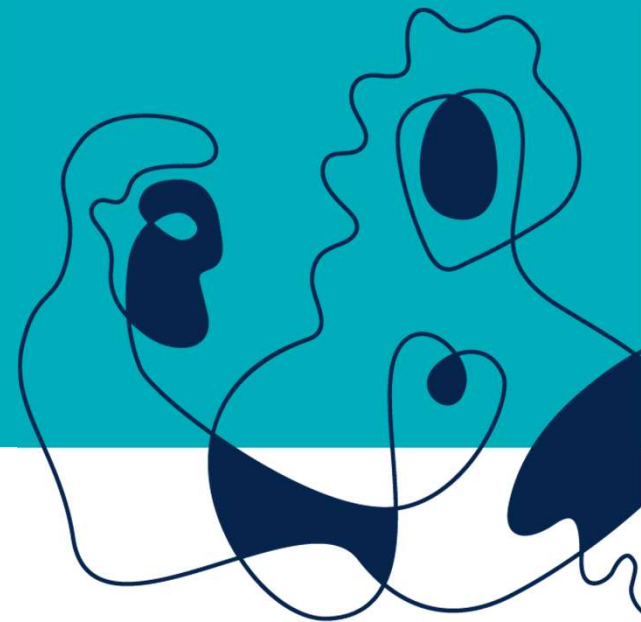
- Det må fremgå klart at det er fullmaktsgivers hensikt at fullmakten skal gjelde etter at han eller hun ikke lenger selv kan ivareta egne interesser.
- Ikke tilstrekkelig med at tittelen er «fremtidsfullmakt».

Spørsmål?

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

02.03.2020

Hva kan en fremtidsfullmakt inneholde?

- Fullmaktsgiver har stor grad av frihet.
- Kan omfatte både økonomiske og personlige forhold.
- Kan begrenses til nærmere angitte forhold.
- Dersom fullmaktsgiver ønsker hjelp og veiledning for at fremtidsfullmakten i størst mulig grad skal dekke det fremtidige hjelpebehovet anbefaler vi at man tar kontakt med en advokat.
- Det er viktig at fullmaktsgiver selv tenker gjennom hvordan vedkommende ønsker å bli ivaretatt når han/hun ikke lenger er i stand til å ivareta egne interesser.

Hva kan en fremtidsfullmakt inneholde?

Eksempler:

Økonomisk

- Disponere bankkonto
- Medlemskap, abonnement
- Betale regninger
- Selge bolig, hytte, bil, innbo **NB**
- Plassere penger på høyrentekonto
- Salg/kjøp av verdipapir
- Gi gaver, arveforskudd

Personlig

- Representasjon overfor NAV, kommune, sykehjem
- Søke om tjenester og ytelser fra det offentlige
- Klage på vedtak
- Skifte, uskifte

Hva kan en fremtidsfullmakt inneholde? Forts.

- Opplysnings- eller regnskapsplikt overfor en tredjeperson.

- Godtgjøring/utgiftsdekning til fullmektig?

Dersom ikke annet er avtalt eller fastsatt i fullmakten, kan fullmektigen dekke sin nødvendige utgifter av fullmaktsgivers midler.

Hva kan en fremtidsfullmakt ikke inneholde?

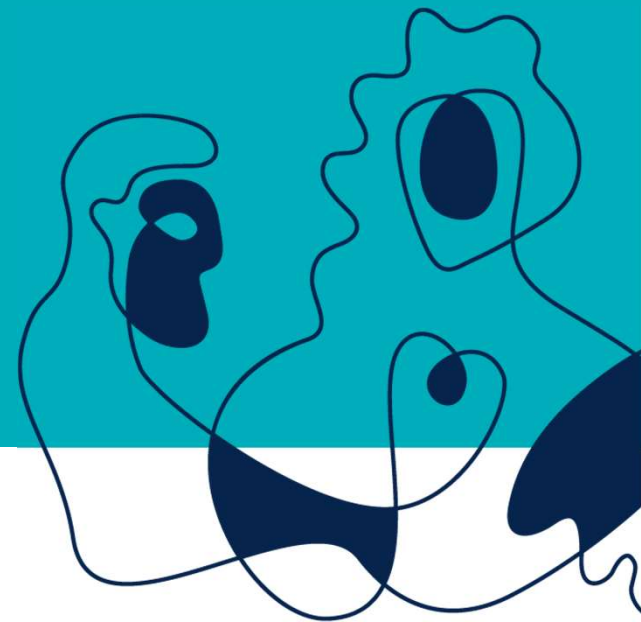
- Å stemme ved valg
- Inngå ekteskap
- Erkjenne farskap
- Samtykke til donasjon av organer
- Opprette eller tilbakekalle testament
- Samtykke til tvang
- Og kompetanse i forhold som er å regne som «særlig personlige»
- En fremtidsfullmakt kan ikke omfatte flere rettigheter enn det en nærstående er gitt etter helselovgivningen.

Spørsmål?

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

02.03.2020

Hva gjør jeg etter at fremtidsfullmakten er opprettet?

- Eksisterer ingen registreringsordning for fremtidsfullmakter.
- Oppbevar fremtidsfullmakten forsvarlig.
- Fylkesmannen kan ikke forhåndsgodkjenne en fremtidsfullmakt. Fremtidsfullmakten skal ikke sendes til Fylkesmannen før den har trådt i kraft.

Ombestemme seg? Tilbakekall av fremtidsfullmakt?

- Så lenge fullmaktsgiver har evnen til å forstå hva et tilbakekall innebærer, kan fullmaktsgiver fritt tilbakekalle fullmakten.
- Fremgangsmåte: ødelegge fullmakt eller får den tilbake. Fullmektig plikter å returnere fullmakten.

Når trer fremtidsfullmakten i kraft?

- Fremtidsfullmakten trår i kraft når fullmaktsgiver «*på grunn av sinnslidelse, herunder demens, eller alvorlig svekket helbred ikke lenger er i stand til å ivareta sine interesser*» i forhold som er omfattet av fremtidsfullmakten.
- Det er fullmektig som må ta stilling når fullmakten trer i kraft.
- Fullmektig kan innhente en legeerklæring uten hinder av taushetsplikt for å få bekreftet tilstanden.

Varsling

- Fullmektigen har plikt til å varsle fullmaktsgiveren, samt dennes ektefelle eller samboer, om ikrafttredelsen og om fullmaktens innhold.
- Dersom fullmaktsgiver ikke har ektefelle eller samboer, skal fullmaktsgiverens nære slektninger underrettes (barn, barnebarn, foreldre).
- Fullmaktsgiver kan bestemme i fullmakten hvilke personer som skal varsles.

Fylkesmannens rolle - stadfestelse

- Fullmektig kan be Fylkesmannen om å stadfeste ikrafttredelsen av en fremtidsfullmakt. Dette er frivillig for fullmektig.
- Stadfesting skal skje hvis formkrav er fulgt, og fullmaktsgiver er i den tilstand loven krever.

Fylkesmannens rolle - stadfestelse

Stadfesting skal likevel ikke skje hvis:

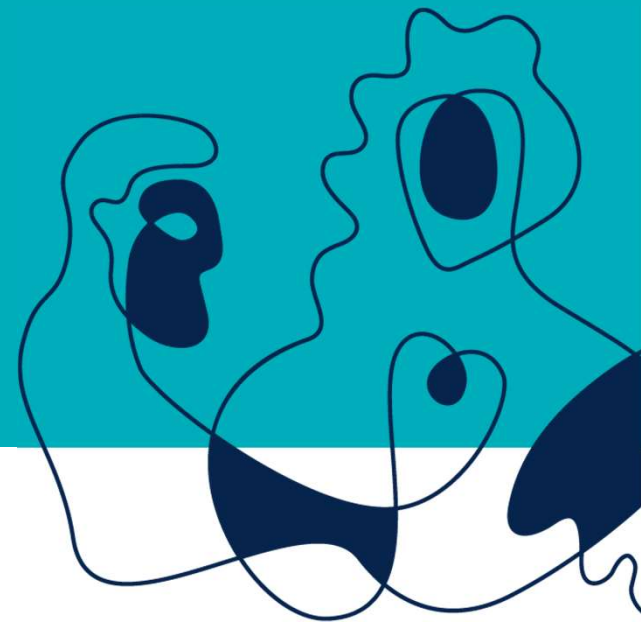
- Det er klart at fullmaktsgiver ikke hadde fylt 18 år, eller manglet evnen til å forstå fremtidsfullmaktens betydning når fremtidsfullmakten ble opprettet.
- Det er klart at vitnene ikke oppfylte kravene som stilles til vitner
- Det er grunn til å tro at fullmektigen ikke er egnet for oppdraget

Spørsmål ?

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

02.03.2020

Fylkesmannens rolle - veiledning

- Vi kan gi generell veiledning
- Vi kan ikke fortelle dere hva dere skal skrive, eller kontrollere innhold
- Vi kan ikke være vitner
- Vi kan ikke oppbevare fremtidsfullmakter

Gode tips på veien

- Uttalelse fra lege vedrørende fullmaktsgivers tilstand på opprettelsestidspunktet. Eksempelvis når fullmaktsgiver har en begynnende kognitiv svikt.
- Valg av vitner.
- Søk råd og engasjer juridisk bistand ved behov.
- Maler

Takk for oss!

www.fylkesmannen.no/Trondelag

[fomtpost@fylkesmannen.no](mailto:fmtlpost@fylkesmannen.no)

Vergemålstelefonen: 741 68300

Kl. 12.00 – 14.00 daglig

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

Facebook [FylkesmannenTrondelag](https://www.facebook.com/fylkesmannenTrondelag)

Nettside fylkesmannen.no/Trondelag